

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-05-12

Ärendenummer EXF-2024-00731

EXN 2025-06-16

Handläggare

Sabina Mehmedovic

Telefon: 031-368 09 57

E-post: sabina.mehmedovic@exploatering.goteborg.se

Investeringsbeslut och uppdrag att teckna avtal med Trafikverket avseende åtgärder vid Munkebäcksmotet

Förslag till beslut

I exploateringsnämnden

1. Exploateringsnämnden godkänner investeringsbeslut avseende åtgärder vid Munkebäcksmotet med en uppskattad kostnad om 30 miljoner kronor (prisnivå 2024).
2. Exploateringsnämnden ger exploateringsförvaltningen uppdrag att ingå medfinansierings- och samverkansavtal avseende åtgärder vid Munkebäcksmotet med Trafikverket.
3. Exploateringsnämndens beslut förklaras omedelbart justerat.

Sammanfattning

I samband med granskning av Detaljplan för handel, bostäder med mera inom kvarteret Gösen inom stadsdelen Gamlestaden ("detaljplan för kv. Gösen") yttrade sig Trafikverket om att detaljplanen inte får påverka E20 negativt och att ett medfinansierings- och samverkansavtal mellan Trafikverket och staden ska tecknas innan detaljplanen antas. Detaljplanen är nu inför antagande.

Med anledning av framtida trafikallstring (dvs. den trafik som den tillkommande exploaterings boende och verksamheter tillskapar) från stadsutvecklingen i Gamlestaden har förvaltningen tagit fram ett åtgärds paket i syfte att inte försämra trafiksäkerheten på E20 genom att säkerställa framkomligheten i trafiksystemet. Ett medfinansierings- och samverkansavtal för åtgärderna avses tecknas med Trafikverket där förslaget är att staden finansierar åtgärderna till 100 procent samt bygger ut samtliga åtgärder inklusive de åtgärder som berör Trafikverkets anläggning.

Åtgärderna uppskattas totalt till 45 miljoner kronor. Detta finansieras dels genom investeringsmedel (30 miljoner kronor, prisnivå 2024) vilket bedöms rymmas inom investeringsramen för 2025, dels genom exploaterings- och medfinansieringsbidrag som hanteras inom ramen för detaljplanen för kv. Gösens genomförandebeslut (15 miljoner kronor).

Bedömning ur ekonomisk dimension

Åtgärderna vid Munkebäcksmotet uppskattas totalt till 45 miljoner kronor (prisnivå 2024), varav ca 13 miljoner kronor avser medfinansiering i statlig anläggning. Detta

finansieras dels genom investeringsmedel (30 miljoner kronor, prisnivå 2024) vilket bedöms rymmas inom investeringsramen för 2025, dels genom exploaterings- och medfinansieringsbidrag som hanteras inom ramen för detaljplanen för kv. Gösens genomförandebeslut (15 miljoner kronor). Utöver detta tillkommer investeringsrelaterade driftskostnader för framtagande av ny/ändrad detaljplan och eventuell vägplan.

Driftskonsekvenser för stadsmiljöförvaltningen till följd av investeringen består i kapitalkostnader om ca 1 miljon kronor per år och övriga driftskostnader om ca 40 000 kr per år.

Bedömning ur ekologisk dimension

Åtgärderna bedöms ha en positiv påverkan på aspekten *Klimatet* enligt Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram genom en förbättrad framkomlighet för kollektivtrafiken, avseende busstrafiken, vilket kan bidra till ett mer hållbart resande. Åtgärderna bedöms ha en viss negativ påverkan så till vida att kapaciteten för biltrafik ökar vilket medför en risk för ökad mängd vägtrafikarbete.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension. Däremot bidrar åtgärderna indirekt positivt på stadsutvecklingen i Gamlestaden.

Samverkan

Förvaltningen har bedömt att facklig samverkan inte är aktuellt i detta ärende.

Bilagor

1. Översiktskarta
2. Detaljkarta

Ärendet

Exploateringsnämnden föreslås godkänna investeringsbeslut avseende åtgärder vid Munkebäcksmotet om ca 30 miljoner kronor (prisnivå 2024).

Exploateringsförvaltningen föreslås få i uppdrag att ingå medfinansierings- och samverkansavtal avseende åtgärder vid Munkebäcksmotet med Trafikverket.

Beskrivning av ärendet

I samband med granskning av Detaljplan för handel, bostäder med mera inom kvarteret Gösen inom stadsdelen Gamlestaden ("detaljplan för kv. Gösen") yttrade sig Trafikverket om att detaljplanen inte får påverka E20 negativt, då denna utgör ett riksintresse för kommunikation. I yttrandet framgick att åtgärder i statligt och kommunalt vägnät behöver vidtas och att dessa ska bekostas till fullo av staden samt regleras i ett medfinansierings- och samverkansavtal mellan Trafikverket och staden innan detaljplanen antas. Detaljplanen är nu inför antagande.

Med anledning av framtida trafikalstring (dvs. den trafik som den tillkommande exploateringsens boende och verksamheter tillskapar) från stadsutvecklingen i Gamlestaden har förvaltningen tagit fram ett åtgärds paket i syfte att inte försämra trafiksäkerheten på E20 genom att säkerställa framkomligheten i trafiksystemet. Vid val av åtgärds paket har en avvägning gjorts för att minimera risken att en överkapacitet tillskapas i vägsystemet. De detaljplaner som förväntas alstra mest trafik är detaljplan för kv. Gösen och detaljplan för Gamlestads torg, etapp 2 (inför granskning). Staden är överens med Trafikverket om vilka åtgärder som ska vidtas vid och i närheten av Munkebäcksmotet.

Åtgärds paketet utgörs bland annat av ett utökat körfält på den västra avfartsrampen (Trafikverkets anläggning) med en anslutande fri högersväg mot Colliandersgatan, trimning av signalanläggningar (i anslutning till Munkebäcksmotet samt vid korsningen vid Von Utfallsgatan/Kvibergs Broväg) samt ändrade körfältsindelningar. Åtgärderna planeras utföras av staden och i takt med stadsutvecklingens framdrift i Gamlestaden.

Exploateringsnämnden fick i samband med kommunfullmäktiges beslut avseende planeringsinriktning och ekonomiska förutsättningar för portfölj Gamlestaden (2024-02-29 §72), i uppdrag att säkerställa att staden i arbetet med Munkebäcksmotet inte tar på sig kostnader som faller under det statliga ansvaret. Staden bedömer att det inte är möjligt att ta ut någon kostnad av Trafikverket på grund av att behovet av åtgärderna föranletts av stadsutvecklingen i Gamlestaden.

Kostnaden för åtgärderna vid Munkebäcksmotet uppskattas totalt till 45 miljoner kronor (2024 års prisnivå). Utöver detta tillkommer kostnader för ändring av/ny detaljplan för upphävande av skyddsbestämmelse för att möjliggöra ett extra körfält på den västra avfartsrampen och anslutande högersväg mot Colliandersgatan, samt eventuellt ny vägplan för den åtgärd som berör Trafikverkets anläggning.

Åtgärderna vid Munkebäcksmotet bedöms vara en del av den övergripande kommunala infrastrukturen som är till nytta för den växande staden, vilket finansieras av skattemedel, samt till nytta för tillkommande exploatering vilket finansieras av exploaterings- och medfinansieringsbidrag.

Exploaterings- och medfinansieringsbidrag hanteras inom ramen för detaljplan för kv. Gösens genomförandebeslut. Exploateringsnämnden har sedan tidigare fattat ett genomförandebeslut (prisnivå 2022) i samband med granskning av detaljplanen. Förvaltningens bedömning är att projektnettot, inkluderat utgifter om ca 15 miljoner kronor för del av åtgärder vid Munkebäcksmotet, håller sig inom genomförandebeslutet efter uppräknig av index till 2024-års prisnivå.

Investeringsmedel om ca 30 miljoner kronor (prisnivå 2024) bedöms rymmas inom investeringsramen för 2025.

Avtal med Trafikverket

För åtgärderna vid Munkebäcksmotet avses ett medfinansierings- och samverkansavtal tecknas med Trafikverket. Avtalet kommer bland annat att reglera vilka åtgärder som ska vidtas, stadens finansieringsansvar samt ansvarsfördelning mellan staden och Trafikverket. Avtalet omfattar den totala kostnaden för alla åtgärder som bedöms till ca 45 miljoner kronor (prisnivå 2024). Förslaget är att staden finansierar åtgärderna till 100 procent samt bygger ut samtliga åtgärder inklusive de åtgärder som berör Trafikverkets anläggning. Avtalet föreslås villkoras med att detaljplan för kv. Gösen eller detaljplan för Gamlestads torg, etapp 2 vinner laga kraft.

Två av de åtgärder som ska vidtas vid Munkebäcksmotet strider mot befintlig detaljplan som anger Allmän plats – skydd. För att kunna genomföra erforderliga åtgärder krävs att befintlig detaljplan ändras eller att en ny detaljplan antas. Detta kräver separat prövning enligt Plan- och bygglagen vilket innebär en osäkerhet om åtgärderna kommer att vara möjliga att vidta. Avtalet kommer att reglera att om åtgärd inte är möjlig att vidta ska staden utreda och vidta alternativ möjlig åtgärd som bedöms ge motsvarande effekt och som står i kostnadsmässig proportion till ursprunglig åtgärd. Förvaltningen har fört dialog med stadsbyggnadsförvaltningen som har gett besked om att de avser att starta ett planarbete i syfte att säkerställa planstöd för föreslagna åtgärder.

För den åtgärd som vidtas på Trafikverkets anläggning (utökat körfält på västlig avfartsramp) behöver staden ta fram underlag och sammanställa ett ställningstagande om åtgärden innebär byggande av väg och därmed kräver vägplan. Behovet av vägplan beslutas av Trafikverket och deras preliminära bedömning är att åtgärden inte kräver ny vägplan.

Avtalet kommer även att reglera att Trafikverket respektive staden ansvarar för framtida drift och underhåll för sina respektive anläggningar.

Driftkonsekvenser

I tabellen anges antaganden om åtgärdernas driftkonsekvenser för stadsmiljönämnden gällande allmän plats:

Typ av anläggning	Drift/underhåll tkr/år	Kapitalkostnader tkr/år	Totalt tkr/år
Gatuanläggning	40	1 000	1 040
Summa			1 040

Tidigare beslut i ärendet

Datum	Tidigare beslut i exploateringsnämnd eller tidigare nämnder
2023-03-25	Yttrande granskning samt genomförandebeslut för Detaljplan för handel, bostäder mm. inom kv Gösen inom stadsdelen Gamlestaden
2024-02-29	Exploateringsnämndens ställningstagande avseende planeringsinriktning och ekonomiska förutsättningar för portfölj Gamlestaden (KF)

Osäkerhet och risker

Två av de åtgärder som ska vidtas vid Munkebäcksmotet strider mot befintlig detaljplan som anger Allmän plats – skydd. För att kunna genomföra erforderliga åtgärder krävs att befintlig detaljplan ändras eller att en ny detaljplan antas. Detta kräver separat prövning enligt Plan- och bygglagen vilket innebär en osäkerhet om åtgärderna kommer att vara möjliga att vidta.

Den del av åtgärderna som finansieras genom exploaterings- och medfinansieringsbidrag säkerställs i exploateringsavtal, ca 15 miljoner kronor, vilket även inkluderar framtida exploateringsavtal. Samtliga exploateringsavtal för att säkra finansieringen är ännu ej tecknade, vilket ger en ökad risk om ca 10 miljoner kronor.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att staden bör genomföra och finansiera föreslagna åtgärder vid och i anslutning till Munkebäcksmotet samt ingå erforderligt medfinansierings- och samverkansavtal med Trafikverket. Bedömningen är att detta är till nytta dels för stadsutvecklingen i Gamlestaden och dels för den övergripande kommunala infrastrukturen och således för stadens invånare.

Kristina Lindfors

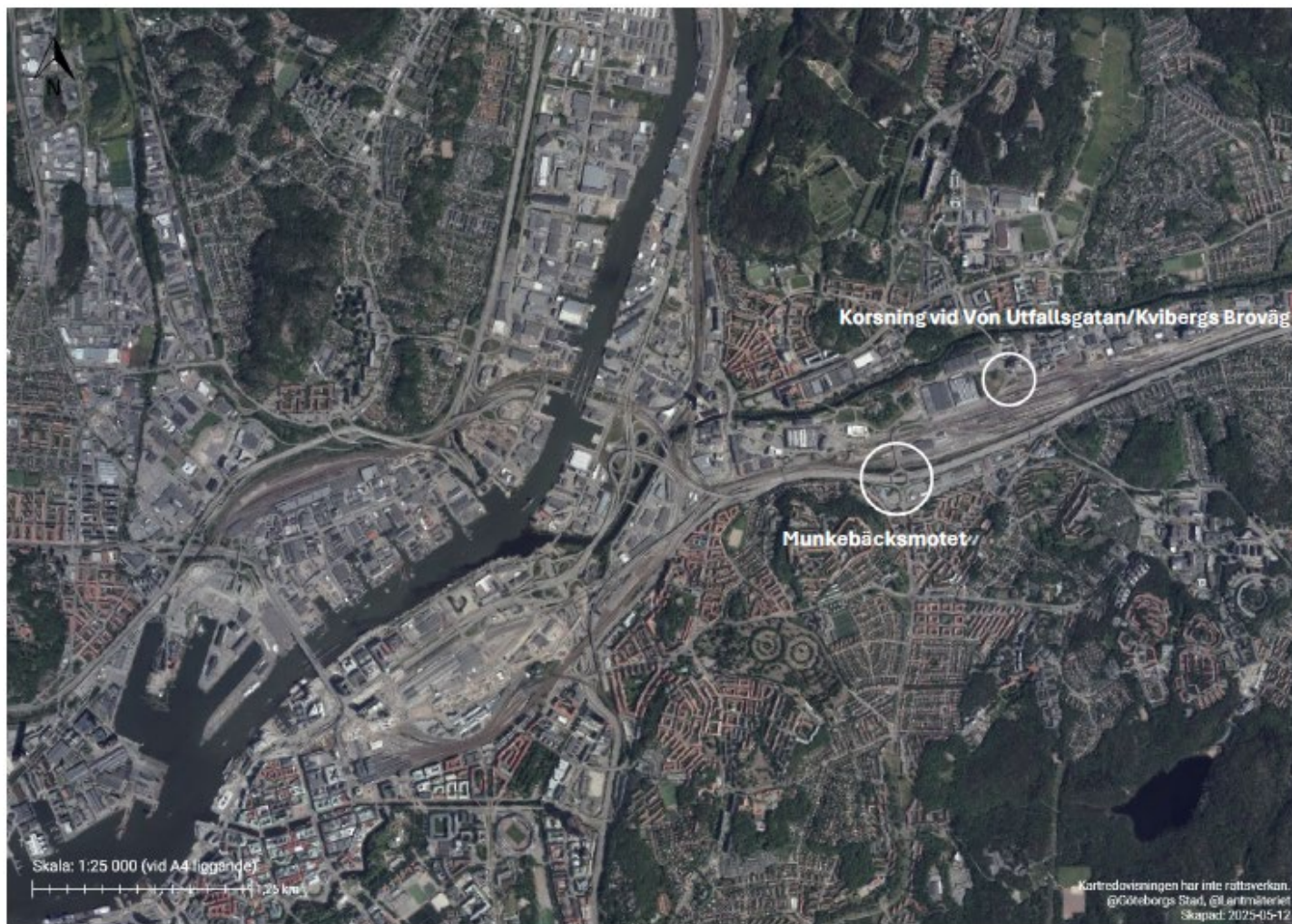
Direktör exploateringsförvaltningen

Elisabet Gondinger

Avdelningschef projekt norr

Översiktskarta

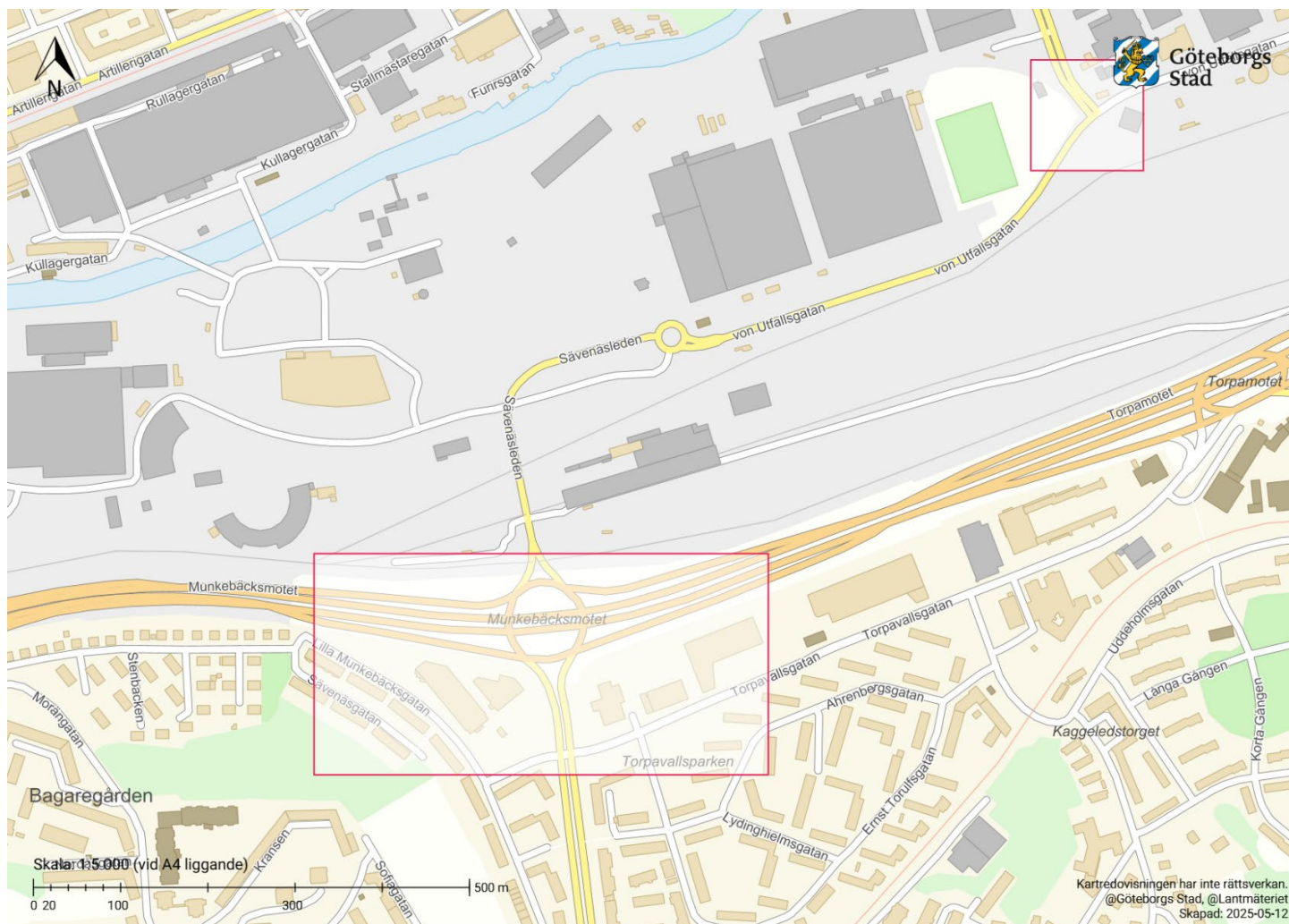
Bilaga till tjänsteutlåtande
till exploateringsnämnden
2025-06-16. Dnr EXF-2024-00731

Områden inom vilka föreslagna åtgärder ska vidtas.

Detaljkarta

Bilaga till tjänsteutlåtande
till exploateringsnämnden
2025-06-16. Dnr EXF-2024-00731

Områden inom vilka föreslagna åtgärder ska vidtas.